

26.09.2012

Kj/24

§ 280

Ryj / Den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen om minskning av mängden småpartiklar i luften

HEL 2012-002558 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Erja Saarinen, biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 HEL 2012-002558 Koulumies Terhi valtuustoaloite Kvsto 15.2.2012 asia 31
- 2 vp4ptkote.pdf

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Terhi Koulumies föreslår i sin motion att Helsingfors stad vidtar åtgärder för att minska mängden småpartiklar som orsakas av bränning av trä och ställer gränser för utsläpp från eldstäder i tätortsområden.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som kommit in och konstaterar att Helsingfors stad inte kan ställa utsläppsgränser för eldstäder som är i bruk eftersom det finns varken metoder eller gränser eller riktvärden för mätningen av utsläpp eller halter från eldstäder.

Nya eldstäder kommer att beröras av förordningen för apparater med fasta bränslen som EU-kommissionen håller på att utfärda i enlighet med ekodesigndirektivet. Enligt förordningen får apparater som inte uppfyller kraven inte släppas ut på marknaden. Förordningen gäller endast i fråga om nya apparater. Författningen utfärdas troligen år 2013 varvid den uppskattas träda i kraft år 2015.

En broschyr för invånare om en eldstads inverkan på luftkvaliteten och korrekta sätt att bränna trä färdigställs till hösten 2012. HRM

26.09.2012

Kj/24

Helsingforsregionens miljötjänster och Finlands miljöcentral SYKE ansvarar för broschyren och finansierar den. Även samtliga miljöcentraler i huvudstadsregionens kommuner, Sotningsbranschens Centralförbund, Arbetseffektivitetsföreningen och Valvira deltar i arbetet på broschyren. Målet är att påverka användare av en eldstad och instruera dem att använda eldstaden så att utsläppen är så små som möjligt. För sotare ordnas ett utbildningstillfälle om ämnet och de delar ut broschyren under uppvärmningssäsongen 2012–2013 till alla fastigheter som de sotar i huvudstadsregionen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Erja Saarinen, biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 HEL 2012-002558 Koulumies Terhi valtuustoaloite Kvsto 15.2.2012
asia 31
- 2 vp4ptkote.pdf

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2012 § 994

HEL 2012-002558 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteerin, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 126

HEL 2012-002558 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

26.09.2012

Kj/24

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Helsingin ympäristökeskuksen toimintatapa savuhaittavalituksissa

Helsingin kaupungin ympäristökeskus tutkii puun tai muun polttoaineen polttamisesta syntyvien päästöjen haittoja ensisijaisesti ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määritellyn ympäristön pilaantumisen kannalta. Lisäksi Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 17 §:ssä todetaan muun muassa:

”Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kielto ei koske kuivaa, puhdasta ja käsittelemätöntä puujätettä, jota poltetaan asianmukaisessa tulisijassa tai paperin ja pahvin käyttöä sytykkeenä. Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteistot on säädettävä, huollettava ja niitä on käytettävä siten, ettei päästöistä aiheudu haittaa terveydelle tai yleiselle viihtyvyydelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Lämmityslaitteiston kunto on vaadittaessa osoitettava asiantuntijan antamalla arviolla. Puun tai muun kiinteän polttoaineen polttamisesta tulisijoissa ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille eikä lähiympäristölle.”

Ympäristökeskukselle tehtiin vuosina 2009 – 2011 yhteensä 84 savua tai hajua koskevaa toimenpidepyyntöä. Näistä noin kolmannes oli tulisijoissa tapahtuvasta polttamisesta aiheutuvista päästöistä johtuvia.

Luotettavaa ja vertailukelpoista menetelmää sekä päästöjen että pitoisuuksien mittaamiseksi päästölähteen luona ja lähiympäristössä ei ole, eikä myöskään raja- tai ohjearvoja ole käytettävissä. Sen vuoksi ympäristökeskus käyttää savuhaittojen arvioinnissa soveltaen STTV:n (nykyisin Valvira) oppaassa 6:2008 "Puun pienpolttoa koskevat terveydelliset ohjeet" kuvattua aistinvaraista menetelmää. Menetelmässä on oleellista haitankärsijän pitämä päiväkirja, jossa tämä kirjaa muun muassa päivämäärän, haitan kestoajan sekä kuvauksen hajusta. Lisäksi hajuhaittaa arvioidaan kokeneen tarkastajan tekemillä aistinvaraisilla maastohavainnoilla, joissa verrataan haittaa muissa vastaavanlaisissa puun pienpolttokehteissä tehtyihin havaintoihin.

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on vuosina 2009 – 2011 tehnyt kaksi päätöstä koskien puun pienpoltosta aiheutuvia savuhaittoja. Ensimmäisessä päätöksessä lautakunta totesi, että ympäristön pilaantumista ei kohteessa voitu todeta. Toisessa päätöksessä lautakunta määräsi päästölähdekiinteistön vähentämään päästöjä kylmänä vuodenaikana. Kiinteistön valitus lautakunnan päätöksestä on käsiteltyssä Vaasan hallinto-oikeudessa.

Uusille tulisijoille on tulossa päästömääräyksiä

Helsingin kaupunki ei voi asettaa päästörajoja olemassa oleville tulisijoille, koska niiden päästöjen luotettavaan mittaamiseen ei ole olemassa menetelmiä eikä raja- tai ohjearvoja. Myöskään ympäristöministeriö ei suunnittele tässä vaiheessa rajoituksia käytössä oleville tulisijoille. Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset ja ohjeet ovat pääsääntöisesti kohdistuneet vain uudisrakentamiseen ja tämän vuoksi tulisijojen päästörajokin on harkittu vain uusille tulisijoille. Korjausrakentamista koskevia määräyksiä annettaessa voisi olla ympäristöministeriön mukaan mahdollista asettaa päästörajoja korjattaville/uusittaville tulisijoille, mutta tähän liittyvää tarkastelua ei ole vielä tehty. Päästörajojen asettamisessa on eräänä hidasteena ollut se, että eurooppalaisella tasolla ei ole saatu sovittua standardoidusta mittausmenetelmästä, jolla mitattaisiin pienhiukkaspäästöjä. Eri tutkimusprojekteissa mitataan paljonkin päästöjä, mutta eri tutkimuslaitokset käyttävät erilaisia mittausmenetelmiä.

Uusille tulisijoille on tulossa EU:sta ekosuunnitteludirektiivin mukainen komission asetus kiinteiden polttoaineiden laitteille. Asetus sisältää laboratorio-olosuhteissa tehtyihin testimittauksiin perustuvat päästörajat ja sillä kielletään vaatimukset täyttämättömien laitteiden saattaminen markkinoille. Asetus koskee vain uusia laitteita, ei jo olemassa olevia. Olemassa oleville tulisijoille tällainen päästörajojen asettaminen ei ole mahdollista. Säädös annetaan todennäköisesti vuonna 2013, jolloin se tulee voimaan arviolta vuonna 2015.

Lisäksi sisäasiainministeriö valmistelee parhaillaan valtioneuvoston asetusta tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta. Myös tämä asetus koskee uusia tulisijoja.

Tulisijan käyttötapa vaikuttaa eniten päästöihin

Tulisijojen päästöt ovat voimakkaasti riippuvaisia tulisijan käyttötavasta, sääolosuhteista ja käytetyn polttoaineen laadusta. Matalapaineella päästöt eivät pääse leviämään kauemmas vaan jäävät alailmaan aiheuttaen savuhaittoja. Märän puun tai jätteen polttaminen ja kitupolttot aiheuttavat paljon päästöjä. Puhdas ja sopivan kuiva puuainees palaa tehokkaasti, jolloin palamisesta syntyy vähemmän päästöjä.

Tulisijan vaikutuksista ilmanlaatuun ja oikeista puun polttotavoista on valmistumassa esite asukkaille syksyyn 2012 mennessä. HSY ja SYKE vastaavat esitteestä ja rahoittavat sitä. Esitteen valmistelussa ovat mukana myös kaikkien pääkaupunkiseudun kuntien ympäristökeskukset, Nuohousalan keskusliitto, Työtehoseura ja Valvira. Tavoitteena on vaikuttaa tulisijan käyttäjiin ja opastaa käyttämään tulisijaansa siten, että päästöt ovat mahdollisimman pienet. Nuohoojille järjestetään aiheesta koulutustilaisuus ja he jakavat esitettä

26.09.2012

Kj/24

---

lämmityskaudella 2012–2013 kaikkiin pääkaupunkiseudulla
nuohoamiinsa kiinteistöihin.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Outi Väkevä, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31516
outi.vakeva(a)hel.fi